

Umsögn

Efni: Stefna í málefnum heimilislausra
Viðtakandi: Borgarstjóri
Sendandi: Sviðstjóri fjármála- og áhættustýringarsviðs

Óskað hefur verið eftir umsögn fjármála- og áhættustýringarsviðs á stefnu í málefnum heimilislausra með miklar og flóknar þjónustuparfir 2019-2025. Um er að ræða heildstæða stefnu um þá þjónustu sem velferðarsvið veitir og fylgir stefnunni kostnaðarmat.

Aðgerðaráætlun og kostnaðarmat velferðarsviðs

Meðfylgjandi tafla sýnir yfirlit yfir aðgerðirnar, tímasetningar og kostnað. Samkvæmt kostnaðarmati velferðarsviðs er áætlað að heildarkostnaður við stefnuna sé **1.687.076 þ.kr.** en þar af nemur samþykkt fjárheimild **1.263.876 þ.kr.** og ósamþykkt fjárheimild **423.200 þ.kr.** Viðauki vegna tillögu A1-1 fer fyrir borgarráð í október 2019.

Ár	Nr.	Aðgerð	Fjárheimild (þ.kr.)		Heild
			Samþykkt	Ósamþykkt	
2019	A1-1	15 neyðarrými fyrir unga vímuefnaneytendur	206.400	156.900	363.300
2019	A1-2	Að stofnaður verði formlegur samráðshópur	1.000	-	1.000
2021	B1-1	Meta þörf á bráðabirgðahúsnæði	-	-	-
2019-2020	B2-1	Að úthlutað verði í 20-25 smáhýsi	520.000	-	520.000
2020-2023	B2-2	Að Fb falin kaup á 11 íbúðum	-	10.000	10.000
2020-2023	B2-3	Að Fb verði falið að kaupa 9 íbúðir fyrir konur (rekstur)	-	123.600	123.600
2019	B2-4	Að opnaður verði íbúðakjarni fyrir tvígreindar konur	458.576	-	458.576
2019-2020	B2-5	Viðræður við heilbrigðisráðuneytið um hjúkrunarrými	-	-	-
2019-2020	B2-6	Nýtt áfangaheimili	-	93.000	93.000
2020	B2-7	Að tryggð verði umsýsla sértæks húsnæðis (smáhýsi)	-	10.000	10.000
2019	B3-1	Að skilgr. verði ferli þegar einstakl. leitar í fyrsta sinn í neyðarrými	10.700	-	10.700
2020	B3-2	Að skipað verði úthlutunarteymi fyrir sértækt húsnæði	2.500	-	2.500
2019-2025	C1-1	Að koma á samráðshópi milli kerfa/stofnana sem hefur yfirsýn	-	-	-
2020	C1-2	Að efla VOR-teymið, með verkferlum og forgangsröðun	10.700	0	10.700
2019	C1-3	Að endurskoða verklag og ferli milli Fb og þjónustumst	-	10.700	10.700
2020	C1-4	Að gera áhættumats vegna ungmenna	-	8.000	8.000
2019-2025	D1-1	Að gagnreyndar aðferðir verði nýttar til mats á árangri	-	8.000	8.000
2020	D1-2	Að setja á fót notendaráð fyrir fólk í sértæku húsnæði.	1.000	-	1.000
2019-2025	D1-3	Horft til reynslu við ráðningar í sértæku húsnæði og neyðarskýlum	-	-	-
2021-2025	D1-4	Að framkvæma þjónustukönnun á upplifun notenda af þjónustunni.	1.500	-	1.500
2019	E1-1	Samstarf þjónustumst og BR formgert í framkv.áætlun um barnavernd	6.000	-	6.000
2019	E1-2	Húsnæðisparfir ungmenna sem hafa verið undir forsjá BR forgangsr.	-	-	-
2019-2025	E1-3	Að þeim ungmennum sem eru metin í áhættu fylgt markvisst eftir	44.000	-	44.000
2019-2025	E2-1	Að vekja athygli á heimilisleysi á alþjóðardeggi geðheilbrigðis	-	-	-
2019	F1-1	Starfshópur m greiningu á starfsumhverfi með tilliti til úrbóta	1.000	-	1.000
2019-2020	F1-2	Að tryggja að allir starfsmenn fái þjálfun í skyndihjálp	-	-	-
2019-2025	F1-3	Að tryggja að starfsm fái fræðslu um mismunandi menningarhópa	500	-	500
2019-2025	G1-1	Að haldnir verði fundir með helstu hagsmunaaðilum 1 x á ári	-	-	-
2019-2020	G1-2	Viðræður við ríkið v. lágþröskulda heilbrigðisþjónusta og neyslurými.	-	-	-
2020	G1-3	Stuðla að aukinni fjölbreyttni virkniúrræða í samráði við helstu hagsm.aðila	-	-	-
2019-2020	G1-4	Samráðshópur um þróun ACT (Assertive Community Treatment Team)	-	-	-
2020-2025	H1-1	Virkt samstarf við háskólasamfélagið til að auka rannsóknir og fræðslu	-	-	-
2021-2025	H1-2	Að greina heimilisleysi meðal kvenna sem njóta þjónustu velferðarsviðs	-	1.500	1.500
2021-2025	H1-3	Að kanna stöðu heimilislausra einstak. með heilaskaða og dulda fötlun	-	1.500	1.500
SAMTALS:			1.263.876	423.200	1.687.076

Umsögn

Fjármála- og áhættustýringarsvið hefur rýnt kostnaðarmatið og vill vekja athygli á eftirfarandi atriðum:

1. Í kostnaðarmatinu hefur verið tekið tillit til útgjalda vegna innri leigu velferðarsviðs að fjárhæð 133 m.kr. Ef ekki er tekið tillit til þessara útgjalda, þar sem um er að ræða milliviðskipti A-hluta, er heildarkostnaður borgarinnar vegna aðgerðaráætlunarinnar 1.554.076 þ.kr. Þar af nemur samþykkt fjárheimild 1.193.876 þ.kr. og ósamþykkt fjárheimild 360.200 þ.kr.
2. Kostnaðarmat velferðarsviðs tekur bæði tillit til árlegra rekstrarútgjalda og annarra einskiptis útgjalda s.s. fjárfestinga og stofnkostnaðs. Sundurliðun á tegund útgjalda er sýnd í eftirfarandi töflu:

Tegund útgjalda	Samþykkt	Ósamþykkt	Heild
Rekstur úrræða	208.576	312.500	521.076
Húsaleiga	0	18.000	18.000
Ráðgjafarþjónusta	76.900	10.700	87.600
Úttektir, kannanir og greiningartæki	2.000	19.000	21.000
Rekstrarkostnaður	287.476	360.200	647.676
Fjárfesting og stofnkostnaður	906.400	0	906.400
Rekstrar og fjárfestingarkostnaður	1.193.876	360.200	1.554.076
Innri leiga	70.000	63.000	133.000
Heildarkostnaður m. innri leigu skv. kostnaðarmati	1.263.876	423.200	1.687.076

3. Vakin er athygli á því að ekki hefur verið unnið kostnaðarmat fyrir allar aðgerðir í áætluninni. Þetta á við aðgerðir þar sem t.d. þarfagreining liggur ekki fyrir eða aðgerðir sem tengjast óloknum viðræðum við ríkið. Í þeim tilvikum þar sem um er að ræða húsnæðismál hefur fjármála- og áhættustýringarsvið óskað eftir upplýsingum um sambærileg úrræði til að geta lagt mat á umfang kostnaðar. Eftirfarandi listi sýnir þær aðgerðir sem eftir á að kostnaðarmeta.

- Aðgerð B1-1: Að meta þörf á bráðabirgðahúsnæði (e. transitional housing) sem tekur sérstaklega mið af þörfum heimilislausra kvenna. Það felur m.a. í sér að meta þörf fyrir ný smáhýsi og neyðarskýli.

Áætlað er að kostnaður liggja fyrir þegar þarfagreiningu er lokið árið 2021. Ef rekstur konukots er notaður sem viðmið þá má gera ráð fyrir að árlegur rekstrarkostnaður geti numið um 70 m.kr. á ári. Ekki liggur fyrir hvort fjárfestingu verður að ræða vegna öflunar húsnæðis eða hvort um verður að ræða leigu á húsnæði.

- Aðgerð B2-5: Að stofnað verði til viðræðna við heilbrigðisráðuneytið um hjúkrunarrými fyrir 10-15 konur og karla með miklar hjúkrunarþarfir.

Reykjavík, 2. október 2019
R19050207

Áætlað er að hlutur Reykjavíkurborgar verði í formi húsnæðis. Samkvæmt upplýsingum frá velferðarsviði má gera ráð fyrir að reynt verði að nýta núverandi húsnæði undir úrræðið. Sé tekið mið af leigu fyrir rými á hjúkrunarheimilum þá má gera ráð fyrir að leigukostnaður á rými sé um 2-3 m.kr. á ári. Gert er ráð fyrir að rekstur rýmanna verði fjármagnaður með daggjöldum frá ríkinu. Tryggja þarf að daggjöld standi undir rekstrinum. Að öðrum kosti gætu útgjöld lagst á Reykjavíkurborg.

- Aðgerð E1-2: Að húsnæðisáætlun Reykjavíkurborgar verði sérstaklega skoðað með hvaða hætti verði komið til móts við húsnæðisþarfir ungmenna sem hafa lotið forsjár Barnavendar Reykjavíkur.

Áætlað er að kostnaður og þarfagreining liggja fyrir í lok árs 2019. Samkvæmt upplýsingum frá velferðarsviði er hér um að ræða almennar félagslegar íbúðir og því lendir hvorki kostnaður við öflunar húsnæðis né rekstur á borgarsjóði.

- Aðgerð G1-2: Að taka þátt í viðræðum við ríkið um að sett verði upp annars vegar lágþröskulda heilbrigðisþjónusta og hins vegar neyslurými.

Áætlað er að kostnaður liggja fyrir 2020 í kjölfar viðræðna.

- Aðgerð G1-3: Að í samráði við ríkið og frjáls félagasamtök verði lagðar fram tillögur um með hvaða hætti stuðla megi að aukinni fjölbreytni virkniúrræða. **Áætlað er að kostnaður liggja fyrir 2020 í kjölfar viðræðna.**
- Aðgerð G1-4: Að stofnaður verði samráðshópur ríkis, sveitarfélaga og félagasamtaka um þróun ACT (Assertive Community Treatment Team) sem hefur það hlutverk að leggja fram tillögu um hvernig hægt er að veita heimilisláusum einstaklingum með miklar og flóknar þjónusturþarfir mestan hluta heilbrigðisþjónustu í nærumhverfi þeirra.

Áætlað er að kostnaðarmat liggja fyrir í lok árs 2020 í lok viðræðna.

- Aðgerð H1-1: Að koma á fót virku samstarfi við ríkið og háskólasamfélagið í þeim tilgangi aðauka rannsóknir og fræðslu um heimilisleysi og öllu því er lýtur að stefnumörkun og þróun þjónustu við heimilisláusa í alþjóðlegu samhengi. Helsta markmið rannsókna er að Ísland verði samanburðarhæft hvað varðar rannsóknir og úrræði fyrir heimilisláusa.

Áætlað er að kostnaðarmat liggja fyrir í lok árs 2020 í lok viðræðna.

Reykjavík, 2. október 2019
R19050207

Niðurstaða

Fjármála- og áhættustýringarsvið hefur rýnt kostnaðarmat velferðarsviðs. Sé ekki tekið tillit til innri leigu má gera ráð fyrir að kostnaður borgarsjóðs sé um 1.554 m.kr. vegna þeirra aðgerða sem hafa verið kostnaðarmetnar. Þar af nemur samþykkt fjárheimild 1.194 m.kr og ósamþykkt fjárheimild 360 m.kr. Vakin er athygli á því að stærsti hluti útgjalda er vegna fjárfestinga (907 m.kr.) en árlegur rekstrarkostnaður nemur um 648 m.kr.

Fjármála- og áhættustýringarsvið telur mikilvægt að kostnaðarmat liggi fyrir sem fyrst vegna þeirra aðgerða sem enn hafa ekki verið kostnaðarmetnar í stefnunni. Enn fremur telur fjármála- og áhættustýringarsvið nauðsynlegt að kanna aðkomu annarra sveitarfélaga og ríkis að verkefninu. Ljóst er að þjónusta Reykjavíkurborgar gagnvart heimilislásum körlum og konum nýtist einstaklingum úr öðrum sveitarfélögum. Ríkið hefur takmarkað komið að þeirri þjónustu sem borgin veitir þessum hópi og ljóst er að meginþungi þessara útgjalda lendir hjá Reykjavíkurborg sem höfuðborg.

Halldóra Káradóttir,
fjármálastjóri